

ČIN POMOĆI

Svi smo svjedoci kako je naše vrijeme obilježeno navezanošću na dostignuća, iznašašća. Pritom ne mislim samo na stupanj razvijenosti i učinkovitosti tehnike, nego općenito na jednu univerzalnu pojavu upućenosti jednih na druge, kao što je to slučaj primjerice kod znanstvenog istraživanja. Plodovi, otkrića i rezultati pojedinih istraživanja jedne znanstvene discipline koriste se i u drugim znanostima, u njihovim promišljanjima, njihovoj refleksiji. No, sam čovjek je onaj koji reflektira, promišlja. Sam čovjek je onaj koji je upućen na Drugoga i drugoga. No, možemo li onda ustvrditi kako je to temeljna karakteristika svakog čovjeka i ono što je zajedničko svima nama.

Sa sigurnošću možemo ustvrditi kako je čovjek potreban drugoga. Čim započinje svoj život, čovjek ga ne započinje po samome sebi nego po drugom: po drugom dolazi na svijet, po drugom biva zaštićen i po drugom biva primljen u zajednicu. Od drugog i biva ispraćen na vječni počinak. Dakle, svima nam je pomoć potrebna i svima nam je ona poznata.

Čin pomoći uz sebe uvijek veže jedno iskustvo koje se prikazuje u svojim vlastitim kategorijama. To je ponajprije jedno iskustvo koje teži susretu. Tu se susreću konkretne osobe, na konkretan način, u svojoj konkretnoj trenutačnoj situaciji iz koje uzimaju jedan određeni stav i pogled na stvarnost koja ih okružuje i iz koje vide mogućnost svojega djelovanja. Pomoć uvijek stoji u stanju mogućnosti kako za plemenitost, tako i za obogaćenje spoznajom da svi imamo svoje granice postojanja i svoje granice mogućnosti u kojima dišemo i nastojimo ostvariti svoj put. To nas goni da priznamo svoju skromnu mogućnost i svoje granice koje su vlastite svakom čovjeku. Čovjek je biće koje djeluje planirano, sustavno, ali također i spontano iz potrebe. I spremnost pomoći drugom upravo proizlazi iz spontanosti cijeloga bića, iz osjećaja istovjetnosti i poosobljavanja drugoga i njegove situacije. Pomoć uvijek stoji u odnosu, u relaciji s drugim. Jer jedino osoba koja stvara konkretne relacije, može pomoći u obliku prisutnosti, utjehe, materijalne pomoći, ali i što se često zaboravlja, u podršci ili priznanju tuđega truda i napora.

Kako bi se drugom moglo pomoći treba drugoga osjetiti kraj sebe, percipirati ga kao osobu i u tu osobu se potpuno unijeti. Ukoliko se ne unesemo može ta pomoć ostati doživljena kao površna i nedorečena, nepoosobljena. Kao što doživljaji u obliku osjećaja ostavljaju pečat, tako i moj čin pomoći mora na drugom kao i na samom sebi ostaviti pečat.

Pomoći drugom znači djelovati iz svoje nutrine, iz onog najdubljeg što me čini čovjekom, iz onog izvora koji mi daje da spoznajem, da se pokrenem i iz kojeg dolaze impulsi za rad s drugim, za smjelost otkrivanja drugog u potrebi i sebe preko drugog.

Uz to otkrivanje je vezano prepoznavanje Stvoritelja u drugom, bratu, čovjeku do sebe. Idući od te spoznaje Boga, nužno je u drugome vidjeti sebe, lik svojega bića koji je potreban drugog čovjeka, njegovog osmijeha, stiska ruke, pozdrava, njegove jednake potrebe.

Kada se čovjek odluči na susret, pothvat, stvaranje, onda on u tom zamišljenom, u onom čemu se uputio ostvariti, vidi vrijednost. Kako bih mogao drugome pomoći moram otkriti njegovu vrijednost i onu koja povezuje mene s njim. Moram prepoznati njega kao vrijednost koja mene obogaćuje, otkriti u njemu vrijednost i stvarnost da on nije moje odnemaganje, teret, propast, nego dapače vid mojega spasenja, mojega ostvarenja i mojega produbljenja. U drugom moram pokušati gledati ono konačno čemu obojica težimo, ono što nas spaja, u konačnici i Onoga koji nas uopće pokreće na pomisao pomoći.

Pomoć se uvijek odvija u jednome trenutku iz kojega mogu slijediti mnogi trenuci koji stoje u povezanosti jedni s drugim. No, kad pomažem povezujem prošlost sa sadašnjošću i budućnost s prošlošću. Na taj način mogu utjecati na prošlost i budućnost koja osobi još predstoji. Osoba u vremenu sebe nalazi, ostvaruje, razvija, sebe unapređuje, usavršuje, itd. No ništa nije moguće bez smisla, bez temelja. Jedino ako sam i sam pronašao temelj i smisao svog životnog puta (života), moći ću i drugome, ako mu je to potrebno, pomoći da i on pronađe svoj vlastiti smisao. Pomoć kao takva uvijek teži da nadoknadi jedan nedostatak, da tvori jednu cjelinu u koju neće prodrijeti nepozvana, nego pomažući podržavati ono što nalazi, ne narašavajući ga.

Gaudium et spes govori kako nitko „*ne može potpuno naći sebe osim po iskrenom darivanju samoga sebe*“. Pomoći drugom nije moguće bez pojma „samodarivanja“, jer kako bih se dao na takve pothvate potrebno je pružiti drugom dio sebe, autentičnog sebe u znaku svijesti kako je i ono što ja činim samo djelić Božjeg djelovanja u ovom svijetu preko mene. Svjestan sam kako je ovo što ja činim pružena prilika koju mi Bog omogućuje za vlastito osvještenje moje malenosti i utopljenosti u to veliko more Božjih darova, kojom i ja sam postajem bližnjemu dar kada mu *sebe* predajem kao dar, tako da i ja preko drugog mogu biti darovan.

To uzajamno darivanje i pomaganje najbolje se ističe rečenicom: „*Svatko nema sve, no svi zajedno imamo sve.*“